

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 86
din 27.01.2016

Dosar nr.: 492/2015

Petiția nr.: 5485/20.08.2015

Potent:.... pentru

Reclamat:

Obiect: umilirea și denigrarea soției petentului, diagnosticată cu Alzheimer, în cursul procesului de instituire a curatelei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. pentru, cu domiciliul procedural la Cabinet Avocat

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Umilirea persoanei bolnave diagnosticată cu Alzheimer, în cursul procesului de instituire a curatelei. De asemenea, respingerea instituirii curatelei pe motiv că aceasta nu era capabilă să exprime consimțământul

III. Procedura de citare

3.1. Având în vedere situația de fapt și în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, se invocă din oficiu excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1 Potentul susține că soția sa, lipsită de discernământ din cauza bolii, a fost supusă unui tratament umilitor și degradant în sala de judecată de către procurorul de ședință și judecătorul reclamat. Astfel, pentru a evita o nouă respingere a cererii de instituire a curatelei, pe motiv de absență, soția petentului a fost adusă la temen, în vederea audierii. Magistrații nu au ținut cont de starea de sănătate a femeii și au chemat-o în fața prezidiului, atât pentru a clarifica apărătorul anumite precizări terminologice dar și pentru a fi audiată.

4.2. Petentul susține că în loc să fie audiată pentru a se constata dacă era sau nu în măsura a-și exprima consimțământul valabil, magistrații i-au citit capetele de cerere ale acțiunii. Întrebările adresate au fost tehnice, de neînțeles chiar și pentru un om cu deplină înțelegere. Bolnava neputând nici măcar să înțeleagă ce i-a comunicat, nu a putut răspunde, și astfel s-a respins pentru a doua oară cererea de instituire a curatelei.

4.3. Petentul consideră atitudinea magistraților umilitoare, degradantă și discriminatorie într-un spațiu public (sala de judecată fiind plină de oameni) și solicită constatarea faptei de discriminare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu în cauză.

5.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.3. Constituția României în art.1 alin.4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”. Art.125 alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituție statuează îndeplinirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

5.4. Prin Decizia nr.322/2001, publicată în Monitorul Oficial nr.66/2002, Curtea Constituțională a reținut că: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap.VI, intitulat “Autoritatea judecătorească”, principiile organizării și îndeplinirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se îndeplinește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din *judecători independenți care se supun numai legii* [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați ..., care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor ... prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...”

5.5 Astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casatie și Justiție, conform prevederilor art. 124 pct. 3 din Constituția României, coroborat cu prevederile art. 2 alin. (3) și art. 4 din legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor și cu art. 3 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, judecătorii sunt independenți, se supun numai legii, sunt imparțiali și sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și *egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților* la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora (A se vedea Decizia penala nr. 189/2009 sau Decizia penala nr. 283/2009).

5.6. În condițiile art. 97 din legea nr. 303/2004 republicată orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduită necorespunzătoare a judecătorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare. Astfel, C.S.M. îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor pentru faptele prevăzute în statut. (art. 44 din legea nr. 317/2004).

5.7. Având în vedere aceste considerente, a admite că CNCD are competența rațiune materiae de a analiza aspecte ce derivă din conținutul hotărârilor judecătorești sau din procedurile desfășurate în fața instanțelor de judecată, ar presupune, în primul rând, instituirea unei modalități complementare de control a unei hotărâri judecătorești, iar în al doilea rând, o substituie în prerogativele Consiliului Superior al Magistraturii, instanța în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorului.

5.8. Nemulțumirile părților dintr-un proces cu referire la modul concret de soluționare a cauzei trebuie să îmbrace forma căilor de atac, în limitele recunoscute de lege. Or, din acest punct de vedere, art. 97 alin.2 din legea nr. 303/2004 republicată prevede că exercitarea dreptului de a sesiza CSM nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac. Însuși textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

În raport de calitatea reclamațiilor, respectiv judecător și procuror, CNCD ca autoritate de stat, autonomă, nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor, Consiliul Superior al Magistraturii fiind organul competent să stabilească dacă un magistrat își exercită sau nu atribuțiile defectuos. Astfel, potrivit prevederilor art. art. 99. din Legea 304/2004 - Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 98 se aplică de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice.

5.9. Chiar dacă s-ar admite că CNCD nu ar exercita un control de legalitate al hotărârilor judecătorești, procedura ce decurge din declanșarea jurisdicției CNCD ar presupune, în ultimă instanță, adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce vizează soluționarea unui conflict juridic dintre o persoană fizică și instanța de judecată, în mod indisolubil legat de actul acesteia, hotărârea judecătorească, ceea ce nu poate fi asimilat decât unui act de imixtiune în activitatea instanței. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurkc v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64).

5.10. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, ori cu privire la aspectele procedurale ale procesului civil și nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;

2. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN - Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 04.02.2016

Motivele de fapt și de drept redactate de Asztalos Csaba Ferenc și Angelica Paraschiv Gergely

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP